

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/160/2016
Identifikačné číslo spisu: 1209216118
Dátum vydania rozhodnutia: 27.09.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1209216118.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu BL SLOVAKIA, spol. s r. o., so sídlom v Nitre, Mostná 72, IČO: 31 396 054, v dovolacom konaní zastúpenému AK Gavorová & partner s. r. o., so sídlom v Bratislave, Lombardiniho 22B, za ktorú koná JUDr. Edita Gavorová, konateľ a advokát, proti žalovaným 1/ E. Z., bývajúcej v L., F., 2/ E. Z., bývajúcemu v L., F., v dovolacom konaní zastúpenému JUDr. Stanislavom Jakubčíkom, advokátom so sídlom v Bratislave Kutlíkova 17, o neúčinnosť právnych úkonov, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 17C/183/2009, o dovolaniach žalovaných proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 13. augusta 2013 sp. zn. 11Co/126/2011, a proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 6. augusta 2014 sp. zn. 14Co/133/2014, 14Co/134/2014, 14Co/135/2014, 14Co/136/2014, 14Co/137/2014, 14Co/520/2014, 14Co/521/2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 13. augusta 2013 sp. zn. 11Co/126/2011 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo 6. augusta 2014 sp. zn. 14Co/133/2014, 14Co/134/2014, 14Co/135/2014, 14Co/136/2014, 14Co/137/2014, 14Co/520/2014, 14Co/521/2014 v bode 6. výroku zrušuje.

Dovolanie proti uzneseniu vo zvyšku odmieta.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 31. marca 2011 č. k. 17C/183/2009 -142 určil, že Dohoda o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „dohoda o vyporiadaní BSM“) uzavretá medzi A. a žalovanou 1/ E., zavkladovaná na Správe katastra pre hl. mesto SR Bratislavu pod spisovou značkou Y. a Kúpna zmluva uzavretá medzi A. Z., a žalovanou 1/ E. Z., zavkladovaná na Správe katastra pre hl. mesto SR Bratislavu pod spisovou značkou Y., obe týkajúce sa nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území K. zapísaných na LV č. XXX., parc. č. 2038/1, zastavané plochy a nádvoría, o výmere 345 m², parc. č. 2083/2, záhrady, o výmere 405 m², parc. č. 2083/4, zastavané plochy a nádvoría, o výmere 28 m², stavba (rodinný dom), súp. č. 1623, na parc. č. 2083/1, sú voči žalobcovi právne neúčinné a určil, že Darovacia zmluva uzavretá medzi A. Z. a E. Z. a žalovaným 2/ E. Z. zo dňa 6. 9. 2006 zavkladovaná na Správe katastra pre hl. mesto SR Bratislavu pod sp. zn. Y. týkajúca sa nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. K., zapísaných na LV č. XXX, parcela č.

2083/3-záhroda o výmere 552 m², parcela č. 2083/5-zastavaná plocha a nádvorie o výmere 18 m², je voči žalobcovi právne neúčinná a rozhodol o náhrade trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca ako veriteľ preukázal existenciu pohľadávok voči A. Z. priznaných mu právoplatnými rozhodnutiami súdu. Za nespornú považoval skutočnosť, že uzavretím darovacej zmluvy, kúpnej zmluvy a dohody o vyporiadaní BSM došlo k zmenšeniu majetku dlžníka A. Z.. Pokiaľ išlo o dodržanie lehoty troch rokov na uplatnenie práva odporovať právnomu úkonu dlžníka uviedol, že vo vzťahu ku kúpnej zmluve a dohode o vyporiadaní BSM bolo nepochybné, že žalobca podal žalobu včas. V prípade darovacej zmluvy uviedol, že ak sa jedná o právny úkon, na základe ktorého sa vlastníctvo nadobúda až vkladom do katastra nehnuteľností, trojročná lehota na uplatnenie práva začína veriteľovi plynúť dňom nasledujúcim po dni, ku ktorému vznikli účinky vkladu. V danej veci sa tak stalo 7. 10. 2006 a žalobca podal žalobu na súd 28. 9. 2009. Žalobca preto odporoval aj tomuto právnomu úkonu v zákonnej trojročnej lehote. Ďalej uviedol, že žalobca odporoval právnym úkonom, ktoré boli urobené medzi dlžníkom a jemu blízkymi osobami. V takomto prípade úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa a vedomosť druhej strany o tomto úmysle sa predpokladajú. Dôkazné bremeno tvrdiť a dokázať, že úmysel ukrátiť veriteľa nepoznala, resp. že tento úmysel dlžníka nemohla poznať ani pri náležitej starostlivosti, je na osobe blízkej dlžníkovi. Žalovaní v tomto smere dôkazné bremeno neunesli. Dospel preto k záveru, že v danej veci boli splnené všetky zákonné podmienky odporovateľnosti právnym úkonom. Žalobe preto v celom rozsahu vyhovel. Právne vec posúdil podľa § 42a ods. 1 a ods. 2 a § 42b ods. 1, ods. 2 a ods. 4 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil poukazom na ustanovenie § 142 ods. 1 O. s. p.

2. Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 13. augusta 2013 sp. zn. 11Co/126/2011 na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania. V dôvodoch rozsudku uviedol, že súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil a na ich základe dospel k správny skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj dostatočne odôvodnil. Reagujúc na námietky žalovaných zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že dohoda o vyporiadaní BSM a kúpna zmluva sú právne úkony, ktorými došlo objektívne k zmenšeniu majetku A. Z., dlžníka žalobcu. Za nedôvodnú považoval námietku žalovanej 1/ o tom, že odporovať dohode o vyporiadaní BSM môže s úspechom len veriteľ, ktorý má vymáhateľnú pohľadávku voči obom manželom. Za správnu považoval aj interpretáciu pojmu „vymáhateľná pohľadávka“ súdom prvého stupňa. Súhlasil aj s jeho právnym názorom, ktorý sa týkal určenia začiatku plynutia trojročnej prekluzívnej lehoty v prípade, ak išlo o právny úkon, na základe ktorého sa vlastníctvo nadobúda až vkladom do katastra nehnuteľností. Skutočnosť, že súd prvého stupňa prejednal a rozhodol vec na pojednávaní dňa 31. 3. 2011 v neprítomnosti žalovaných, nepovažoval za odňatie možnosti konať pred súdom, lebo okresný súd nepostupoval pri doručení písomnosti v rozpore s ustanovením § 46 a § 47 O. s. p. a následne v rozpore s § 101 ods. 2 O. s. p. Rozsudok okresného súdu považoval za riadne doručený žalovaným, čo vyplývalo z obsahu súdnych doručení ako aj z obsahu podaných odvolaní. Rozsudok súdu prvého stupňa preto podľa § 219 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

3. Tento rozsudok krajského súdu napadli včas podaným dovolaním obaja žalovaní. Uviedli v ňom, že nesprávnym postupom konajúcich súdov im bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p. Uvedenú vadu odôvodnili tým, že súd prvého stupňa konal a rozhodol na pojednávaní dňa 31. 3. 2011 v ich neprítomnosti, hoci im predvolanie na pojednávanie nebolo účinne doručené, že súd prvého stupňa im zabránil konať pred súdom, keď im nikdy nedoručil návrh na zmenu petitu vykonanú žalobcom, že konajúce súdy nevykonali žiaden nimi navrhovaný dôkaz, že im nikdy nebol doručený rozsudok okresného súdu a ani odvolacieho súdu spôsobom, ktorý predpokladá zákon, že odvolací súd im nedoručil vyjadrenie žalobcu k odvolaniam a že nepostupoval v súlade s ustanoveniami § 213 ods. 2 a ods. 4 O. s. p. a s ustanovením § 214 ods. 1 O. s. p. Navrhli preto rozsudok krajského súdu a tiež rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu žalovaných uviedol, že s ich námietkami, ktoré sa týkali

doručovania písomností, sa v dôvodoch rozsudku vypořiadal tak okresný súd, ako aj odvolací súd. Nevykonanie dôkazu navrhnutého žalovanými neznamená odňatie možnosti žalovaným konať pred súdom. Za dôvodné nepovažoval ani námietky žalovaných týkajúce sa konania pred odvolacím súdom. Navrhol preto dovolanie žalovaných ako neprípustné odmietnuť, resp. ich dovolanie ako podané nedôvodne zamietnuť.

5. Krajský súd v Bratislave uznesením zo 6. augusta 2014 sp. zn. 14Co/133/2014, 14Co/134/2014, 14Co/135/2014, 14Co/136/2014, 14Co/137/2014, 14Co/520/2014, 14Co/521/2014 v bodoch 1., 3. a 4. výroku odmietol odvolanie žalovaných 1/ a 2/ proti výzvam Okresného súdu Bratislava II z 25. 10. 2013 na úhradu súdneho poplatku za dovolanie, resp. odvolanie žalovanej 1/ proti vyrozumeniu tohto súdu z 2. 12. 2013 a proti výzve z 18. 12. 2013 na úhradu doplatku súdneho poplatku za podané dovolanie. V bodoch 2. a 6. výroku potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava II z 2. 12. 2013 č. k. 17C/183/2009 -218 o nevrátení súdnych poplatkov žalovaným za podané odvolanie, v bode 5. výroku zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava II z 18. 12. 2013 č. k. 17C/183/2009 -216 o vyrubení súdneho poplatku žalovanej 1/ za podané odvolanie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a v bodoch 7. a 8. výroku potvrdil uznesenia Okresného súdu Bratislava II z 25. 11. 2010 č. k. 17C/183/2009 -119 a z toho istého dňa č. k. 17C/183/2009 -120 o uložení poriadkovej pokuty žalovanej 1/ a žalovanému 2/. V odôvodnení rozhodnutia k bodom 1., 3. a 4. uviedol, že výzva, resp. vyrozumenie súdu nemá povahu rozhodnutia, voči ktorým by bolo možné podať opravný prostriedok. Odvolania žalovaných smerujúce proti týmto úkonom súdu preto ako neprípustné odmietol. K bodu 2. výroku uviedol, že súd prvého stupňa pri určení poplatkovej povinnosti žalovaným nepostupoval správne, keď vyrubil obom žalovaným samostatne súdne poplatky za podané odvolanie každému v sume 99,50 eur. Žalovaná 1/ napadla odvolaním všetky tri výroky rozsudku okresného súdu a žalovaný 2/ spoločný tretí výrok. Správne mali preto žalovaní zaplatiť celkovo 3 krát po 99,50 eur (vo vzťahu k 3. výroku rozsudku okresného súdu boli povinní poplatok zaplatiť spoločne a nerozdielne). Keďže žalovaní uhradili len 2 krát po 99,50 eur, nebol dôvod na vrátenie súdneho poplatku. Pokiaľ okresný súd uznesením z 18. 12. 2013 vyrubil žalovanej 1/ doplatok súdneho poplatku za podané odvolanie v sume 2 krát 99,50 eur (bod 5. výroku uznesenia) rozhodol nesprávne. Žalovaná 1/ totiž poplatok v sume 99,50 eur zaplatila a žalovaný 2/ zaplatil poplatok za odvolanie proti tretiemu (spoločnému) výroku. Okresný súd mal správne žalovanej 1/ vyrubiť doplatok súdneho poplatku za odvolanie len v sume 99,50 eur. Napadnuté uznesenie okresného súdu preto zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Potvrdenie uznesení okresného súdu, ktorými boli žalovanej 1/ a žalovanému 2/ uložené poriadkové pokuty odôvodnil tým, že žalovaní sa na pojednávania neustanovili, hoci súdne zásielky im boli účinne v zmysle § 46 ods. 2 O. s. p. doručené. Okresný súd postupoval preto správne, keď využil svoje oprávnenie vyplývajúce z ustanovenia § 53 ods. 1 O. s. p. a obom žalovaným uložil poriadkovú pokutu. Za nedôvodnú považoval námietku premĺčania práva súdu na uloženie poriadkovej pokuty, keďže táto bola žalovaným uložená v priebehu súdneho konania.

6. Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podali včas dovolanie obaja žalovaní. K bodom 1., 3. a 4. výroku uznesenia uviedli, že krajský súd nemal rozhodovať, lebo nie je oprávnený rozhodovať o odvolaniach voči výzvam (vyrozumeniam). Ak o odvolaniach rozhodol nesprávne ich odmietol, keďže odvolanie voči výzve (vyrozumeniu) je návrhom na zmenu (opravu) poplatkovej povinnosti. Týmto nesprávnym postupom im odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p. V súvislosti s bodom 2. a 6. výroku namietali, že odvolací súd v bode 6. rozhodol o odvolaní proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II z 2. 12. 2013 duplicitne. Odňatie možnosti konať pred súdom videli v nepreskúmateľnosti uznesenia krajského súdu a v neúčinnom doručení uznesenia okresného súdu. Pokiaľ odvolací súd uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (bod 5. výroku uznesenia) namietali, že v tejto časti je rozhodnutie krajského súdu takisto nepreskúmateľné a že krajský súd nesprávne vec právne posúdil. Za nepreskúmateľné považovali aj dôvody jeho rozhodnutia v tých výrokoch, ktorými potvrdil uznesenia okresného súdu o uložení poriadkovej pokuty (body 7. a 8. výroku uznesenia). Trvali na tom, že im poriadková pokuta bola uložená napriek tomu, že im predvolania na pojednávania neboli riadne doručené, a že odvolací súd nesprávne posúdil premĺčanie práva súdu na uloženie poriadkovej pokuty.

7. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“ alebo „Civilný sporový poriadok“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 30. júni 2016, postupoval na základe úpravy prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže dovolanie v tejto veci bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho tu v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku rešpektujúc, že podľa § 470 ods. 2 C. s. p. procesné účinky dovolania podaného pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované aj po 30. júni 2016. Nevyhnutnosť takéhoto posudzovania vyplýva tiež zo základných princípov Civilného sporového poriadku, a to princípu spravodlivej ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní strán dovolacieho konania, ktoré začalo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a ods. 2 C. s. p.), a princípu ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

8. Najvyšší súd ako súd, ktorého funkčná príslušnosť na prejednanie dovolania ostala zachovaná (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolania proti rozsudku aj proti uzneseniu krajského súdu boli podané včas k tomu oprávnenými subjektmi, v prípade žalovaného 2/ zastúpeného advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., skúmal najskôr, či ich opravné prostriedky smerovali proti rozhodnutiam, ktoré bolo možné napadnúť dovolaním. Pokiaľ žalovaní dovolaním napadli rozsudok krajského súdu dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a súčasne aj dôvodné. V prípade dovolania žalovaných smerujúceho proti uzneseniu krajského súdu bolo potrebné ich dovolanie odmietnuť.

9. K prípustnosti dovolania vo vzťahu k rozsudku treba uviesť, že dovolaním bolo možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťal (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Občiansky súdny poriadok upravoval prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu v ustanoveniach §§ 237 a 238.

10. V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platilo, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak ním bol napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O. s. p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ak išlo o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

11. V preskúmvanej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 až ods. 3 O. s. p., pretože nejde o zmeňujúci, ale o potvrdzujúci rozsudok. Rozhodnutiu odvolacieho súdu nepredchádzalo rozhodnutie dovolacieho súdu obsahujúce právny názor v tejto veci. Nejde ani o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné a nejedná sa ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. Dovolanie žalovaných smerujúce proti rozsudku odvolacieho súdu preto podľa týchto zákonných ustanovení prípustné nie je.

12. V súlade s ustanovením § 242 ods. 1 O. s. p., ktoré ukladalo dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadné procesné vady uvedené v § 237 ods. 1 O. s. p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolania žalovaných napádajúce rozsudok odvolacieho súdu nie sú prípustné podľa § 237 ods. 1 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťalo dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, bolo postihnuté niektorou z procesných väd vymenovaných v písmenách a) až g) tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov,

spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

13. Vady konania podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. a) až e) a g) O. s. p. žalovaní nenamietali a ich existenciu nezistil ani dovolací súd.

14. Pokiaľ žalovaní v dovolaní namietali, že im nesprávnym postupom súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom [§ 237 ods. 1 písm. f) O. s. p.], treba uviesť, že judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bola jednotná v tom, že pod odňatím možnosti konať pred súdom bolo treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznával (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, právo na doručenie odvolania, právo na doručenie vyjadrenia k odvolaniu a pod.).

15. V preskúmvanej veci žalovaní odôvodnili odňatie možnosti konať pred súdom okrem iného aj tým, že im nebolo doručené vyjadrenie žalobcu k ich odvolaniu, ktorým napadli rozsudok súdu prvej inštancie.

16. V súvislosti s touto námietkou dovolací súd preskúmaním veci zistil, že žalobca reagoval na odvolanie žalovaných podaním z 2. 8. 2011 (č. l. 171 spisu), ktoré podanie nebolo doručené žalovaným na vyjadrenie. K tomuto zisteniu dovolací súd poznamenáva, že Európsky súd pre ľudské práva vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel Európsky súd pre ľudské práva k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania, a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia. V rozsudku sa doslovne uvádza, že „požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali možnosť dozvedieť sa o všetkých dôkazoch alebo vyjadreniach podaných v ich veci a vyjadriť sa k nim, sa vzťahuje na odvolacie konanie rovnako ako na prvostupňové konanie, a to napriek skutočnosti, že odvolanie nemusí vyvolať žiadnu novú argumentáciu“. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie, ktoré je zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

17. Vychádzajúc z uvedeného bolo v preskúmvanej veci potrebné zohľadniť, že vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovaných bolo formulované ako právna a skutková argumentácia a žalovaným mala byť preto daná možnosť oboznámiť sa s týmto podaním. Zo spisu vyplýva, že v danom prípade žalovaným táto možnosť vytvorená nebola. Nesprávnym postupom súdov v odvolacom konaní došlo k porušeniu práva na spravodlivé konanie spôsobom nerešpektujúcim princíp rovnosti zbraní. Dovolací súd dospel preto k záveru, že žalovaným bola týmto nesprávnym postupom odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p.

18. Dovolací súd so zreteľom na vyššie uvedené dospel k záveru, že v odvolacom konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p., ktorá vada bola podľa predchádzajúcej právnej úpravy dôvodom, ktorý zakladal nielen prípustnosť dovolania, ale zároveň aj jeho dôvodnosť. Najvyšší súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu preto zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a ods. 3 C. s. p.).

19. Pokiaľ žalovaní odňatie možnosti konať pred súdom odôvodňovali tým, že súd prvej inštancie konal a rozhodol na pojednávaní dňa 31. 3. 2011 v ich neprítomnosti, hoci im predvolanie na pojednávanie nebolo účinne doručené treba uviesť, že Občiansky súdny poriadok v žiadnom ustanovení neukladal

povinnosť predvolanie na pojednávanie súdu prvej inštancie doručiť do vlastných rúk. Písomnosť, ktorá obsahovala takéto predvolanie na pojednávanie, bolo preto možné doručiť aj spôsobom uvedeným v § 46 ods. 2 veta prvá O. s. p. V danom prípade predvolania na pojednávanie na termín 31. 3. 2011 doručované obyčajnými zásielkami adresované žalovanej 1/ a žalovanému 2/ boli podľa údajov na doručenkách prevzaté 11. 3. 2011, resp. 7. 3. 2011. Príjem týchto písomností potvrdil svojim podpisom manžel žalovanej 1/, resp. otec žalovaného 2/ A. Z. (č. l. 132 spisu). Písomnosti boli teda doručené inej dospelej osobe ochotnej obstarat' ich odovzdanie adresátom, ktorými boli žalovaná 1/ a žalovaný 2/. V osobe, ktorej boli písomnosti doručené, nešlo o účastníka, ktorý by mal na veci protichodný záujem, kedy by bolo doručenie neúčinné (§ 46 ods. 3 O. s. p.) tak, ako to mylne tvrdia dovolatelia. V sporovom konaní má totiž protichodný záujem na veci účastník, ktorý je protistranou žalobcu, resp. žalovaného, ktoré postavenie osoba A. v tomto spore nemá. Neobstojí preto tvrdenie žalovaných, že im predvolanie na pojednávanie dňa 31. 3. 2011 bolo doručené neúčinne. Nič im preto nebránilo zúčastniť sa pojednávania a realizovať tak právo na prejednanie veci v ich prítomnosti. Keďže nepožiadali o odročenie pojednávania, súd prvej inštancie tým, že konal a rozhodol v ich neprítomnosti, nepostupoval v rozpore s ustanovením § 101 ods. 2 O. s. p. Nešlo preto o nesprávny postup súdu, ktorým by odňal žalovaným možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

20. Nedôvodná je aj námietka žalovaných, že im nebol doručený návrh na „zmenu“ petitu vykonanú žalobcom. V tomto smere dovolací súd odkazuje na dôvody rozsudku okresného súdu (str. 6 posledný odsek) a tiež krajského súdu (str. 12 ods. 2), kde sa konajúce súdy s touto námietkou žalovaných náležite vypořádali.

21. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonal všetky stranou sporu navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p., lebo týmto postupom súd neodňal účastníkovi konania (strane sporu) možnosť pred súdom konať (pozri R 37/1993 a R 125/1999). Neobstojí preto ani námietka žalovaných, že konanie je postihnuté vadou v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p., keď súdy nevykonali nimi navrhnutý dôkaz.

22. Pokiaľ žalovaní namietali, že im nebol účinne doručený rozsudok okresného a ani krajského súdu treba uviesť, že proti rozsudku okresného súdu žalovaní podali odvolanie, v ktorom reagovali práve na skutkové a právne závery uvedené v jeho dôvodoch (museli byť teda s jeho obsahom oboznámení). Keďže krajský súd v inštančnom postupe preskúmal na jeho základe správnosť rozsudku okresného súdu a konania, ktoré mu predchádzalo, žalovaní neboli vylúčení z práva na doručenie rozsudku a na preskúmanie jeho vecnej správnosti v inštančnom konaní odvolacím súdom na základe včas podaného riadneho opravného prostriedku. Vo vzťahu k doručeniu rozsudku krajského súdu sa táto námietka stala bezpredmetnou, keďže rozsudok bol žalovaným (žalovanej 1/ ako zástupkyňou žalovaného 2/ pre celé základné konanie) riadne doručený 27. 5. 2016 (č. l. 288 Pv).

23. Nemožno prisvedčiť ani tvrdeniam žalovaných, že k odňatiu možnosti konať pred súdom, došlo porušením § 213 ods. 2 O. s. p., resp. § 214 ods. 1 O. s. p. odvolacím súdom. Odvolací súd sa totiž v celom rozsahu stotožnil so všetkými právnymi závermi prijatými súdom prvej inštancie. Na vec teda nepoužil ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie vo veci rozhodujúce, kedy je potrebné vyzvať strany, aby sa k možnému použitiu nového ustanovenia vyjadrili (§ 213 ods. 2 O. s. p.). V tomto smere treba považovať tvrdenie žalovaných za úplne zavádzajúce. Odvolací súd sa stotožnil v celom rozsahu aj so skutkovými závermi súdu prvej inštancie. Nepovažoval preto za potrebné doposiaľ vykonané dokazovanie doplniť, resp. vykonať nové dôkazy, o čom rozhodnúť je v jeho plnej kompetencii. Keďže nešlo ani o ďalšie prípady upravené v § 214 ods. 1 O. s. p., jeho postup, keď prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania, bol v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p.

24. K prípustnosti dovolania vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu dovolací súd uvádza, že Občiansky súdny poriadok upravoval prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 239.

25. Ustanovenie § 239 O. s. p. v odsekoch 1 až 2 pripúšťalo dovolanie proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu a za určitých podmienok aj proti potvrdzujúcemu uzneseniu (ak a/ odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, keďže má ísť po právnej stránke o rozhodnutie zásadného významu alebo b/ ide o uznesenie o priznaní, príp. nepriznaní účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky). V zmysle § 239 ods. 3 O. s. p. však dovolanie nebolo prípustné, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, súdnych poplatkoch, oslobodení od súdnych poplatkov, prerušení alebo neprerušení konania, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach o veciach upravených Zákomom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

26. Predmetom preskúmania dovolacím súdom je potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nemá znaky žiadneho uznesenia vymenovaného v § 239 ods. 1 a ods. 2 O. s. p. Navyše, dovolaním bolo napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o súdnych poplatkoch a o poriadkovej pokute, kde prípustnosť dovolania bola aj výslovne vylúčená ustanovením § 239 ods. 3 O. s. p. Prípustnosť dovolania žalovaných smerujúceho proti tomuto uzneseniu preto z ustanovenia § 239 O. s. p. vyvodíť nemožno.

27. Dovolanie žalovaných by bolo procesne prípustné iba, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 O. s. p. Žalovaní procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a) až e) a g) O. s. p. výslovne netvrdili a ich existencia nebola dovolacím súdom zistená. Dovolanie podľa týchto zákonných ustanovení preto prípustné nie je.

28. Dovolací súd nezistil ani existenciu väd v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p., na ktoré žalovaní v dovolaní poukazovali.

29. Samotným vydaním výzvy adresovanej žalovaným 1/ a 2/ na úhradu súdneho poplatku za dovolanie, resp. na úhradu doplatku súdneho poplatku za dovolanie, hoci by išlo o výzvu nesprávnu, sa žalovaným neodníma možnosť konať pred súdom. Prípadnú nesprávnosť tejto výzvy by žalovaní mohli namietať v odvolaní proti uzneseniu o zastavení dovolacieho konania. Rovnako súd bez ďalšieho neodníma žalovaným 1/ a 2/ možnosť konať pred súdom „vyrozumením“, ktorým oznamuje žalovaným, že výzva nie je rozhodnutím a že im podaním dovolania nevznikla solidárna povinnosť zaplatiť súdny poplatok.

30. Pokiaľ žalovaní namietali, že krajský súd rozhodol v prípade potvrdenia uznesenia okresného súdu z 2. 12. 2013 o nevrátení súdnych poplatkov duplicitne v bode 6. výroku uznesenia, dovolací súd túto námietku akceptoval a preto uznesenie krajského súdu v tomto bode zrušil. Nestotožnil sa však s tvrdením žalovaných, že uznesenie odvolacieho súdu je v tejto časti nepreskúmateľné a že odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu nebolo riadne žalovaným doručené. Krajský súd v napadnutom rozhodnutí jasne a zrozumiteľne vysvetlil dôvody, pre ktoré považoval uznesenie súdu prvej inštancie o nevrátení súdneho poplatku za podané odvolanie, za vecne správne. Podľa dovolacieho súdu tieto dôvody sú primerané a postačujúce povahe tohto uznesenia a zodpovedajú ustanoveniu § 169 ods. 1 O. s. p. Zavádzajúce je aj tvrdenie žalovaných, že toto uznesenie im nebolo riadne doručené (viď č. 1. 216 spisu).

31. Dovolací súd za nepreskúmateľné nepovažoval uznesenie krajského súdu ani v časti, v ktorej zrušil uznesenie okresného súdu z 18. 12. 2013 o vyrubení súdneho poplatku žalovanej 1/ za odvolanie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a ani v častiach, v ktorých potvrdil uznesenia okresného súdu z 25. 11. 2010 o uložení poriadkovej pokuty žalovanej 1/ a žalovanému 2/. V tomto smere odkazuje na svoje dôvody uvedené v bode 30. uznesenia.

32. Pokiaľ žalovaní namietali v dovolaní vecnú nesprávnosť uznesenia krajského súdu v jeho jednotlivých častiach, z hľadiska obsahového ide o námietky nesprávnosti právneho posúdenia, na ktorom spočíva napadnuté rozhodnutie. Podľa ustálenej súdnej praxe nesprávne právne posúdenie veci

bolo síce relevantným dovolacím dôvodom v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní [§ 241 ods. 2 písm. c) O. s. p.], samo ale prípustnosť dovolania nezakladalo (pozri R 54/2012).

33. So zreteľom na uvedené možno uzavrieť, že dovolanie žalovaných smerujúce proti uzneseniu krajského súdu nebolo podľa § 239 O. s. p. prípustné a neboli zistené ani podmienky prípustnosti podľa § 237 ods. 1 O. s. p. Najvyšší súd dovolanie žalovaných podané proti tomuto uzneseniu ako procesne neprípustné preto odmietol [§ 447 písm. c) C. s. p.].

34. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

35. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.